

НАДЗОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

Извештај за први квартал 2009. године

Садржај

Учесници на тржишту	3
Број давалаца лизинга	3
Број запослених	3
Власничка структура	4
Билансна структура.....	6
Биланс стања.....	6
Тржишно учешће	9
Биланс успеха.....	10
Структура пласмана	12
Примаоци лизинга	12
Предмет финансирања.....	13
Секторска структура	13
Показатељи пословања.....	14
Извори финансирања и средства резерве.....	14

Учесници на тржишту

Број давалаца лизинга

Закључно са 31. мартом 2009. године, дозволе за обављање послова финансијског лизинга поседовали су следећи даваоци лизинга:

1. UniCredit Leasing Србија д.о.о. Београд	10. S-Leasing д.о.о. Београд
2. Нуро Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	11. Sogelease Србија д.о.о. Београд
3. Intesa Leasing д.о.о. Београд	12. NBG Lizing д.о.о. Београд
4. OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	13. VB Leasing д.о.о. Београд
5. LIPAKS д.о.о. Београд	14. Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд
6. NLB Leasing д.о.о. Београд	15. EFG Leasing а.д. Београд
7. Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	16. Meridian Leasing д.о.о. Београд
8. Procredit Leasing д.о.о. Београд	17. Piraeus Leasing д.о.о. Београд
9. Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	

Број запослених

Укупан број запослених у сектору финансијског лизинга се из године у годину повећавао, да би се почетком 2009. године минимално смањило и на дан 31. марта 2009. године је износио 516. Просечан број запослених по једном даваоцу лизинга је износио 30,2 и није се битније изменио у односу на 31. децембар 2008. године (када је износио 30,4). Преглед броја запослених у сектору финансијског лизинга по годинама и на дан 31. марта 2009. године, приказан је у Табели бр. 1:

Табела бр. 1 – Број запослених у сектору финансијског лизинга

Датум	Број запослених
31. 12. 2005.	329
31. 12. 2006.	388
31. 12. 2007.	478
31. 12. 2008.	516
31. 3. 2009.	514

Власничка структура

Домаће vs. страно власништво

- Укупно 11 давалаца лизинга је у 100% или већинском власништву страних правних лица;
- У 100% или већинском власништву домаћих лица је 5 давалаца лизинга (од чега 4 у власништву домаћих банака са страним капиталом);
- У власништву домаће банке са страним капиталом и страног правног лица, са по 50% учешћа у капиталу, је 1 давалац лизинга.

Финансијски vs. нефинансијски сектор

- Оснивачи 14 давалаца лизинга су банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције;
- Оснивачи 2 даваоца лизинга (ЛИПАКС д.о.о. Београд и Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд) не припадају финансијском сектору. Овој групи се може додати и Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд, чији је оснивач банка која послује у саставу Porsche групе и која је специјализована за услуге финансирања производа из продајног програма те групе;

Преглед власничке структуре давалаца лизинга дат је у Табели бр. 2.

Табела бр. 2 – Преглед власничке структуре давалаца лизинга

Р. бр.	Давалац лизинга	Власник	% власништва
1.	UniCredit Leasing Srbija д.о.о. Београд	UniCredit Leasing S.P.A, Bolonja, Italija	100
2.	Нуро Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	Нуро-Alpe-Adria-Leasing Holding AG, Klagenfurt, Аустрија	100
3.	Intesa Leasing д.о.о. Београд	Banca Intesa а.д. Београд CIB Leasing LTD, Будимпешта, Мађарска	51 49

Тржиште финансијског лизинга

Р. бр.	Давалац лизинга	Власник	% власништва
4.	OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	Merkantil Bank ZRT, Будимпешта, Мађарска OTP банка Србија а.д. Нови Сад	70 30
5.	ЛИПАКС д.о.о. Београд	Мирко Жежељ Зоран Танасић "Индустрија машина и трактора" АД Београд у реструктурирању Индустрија пољопривредних машина "Змај" АД Земун-Београд у реструктурирању Корпорација "Фабрика аутомобила Прибој" АД, Прибој "Застава камиони" д.о.о, Крагујевац Доо за производњу и промет специјалних и вишенаменских возила "Застава специјални аутомобили", Сомбор Сандра Џодић Акционарско друштво "Икарбус", Београд-Земун Милорад Милић	30,40 30,40 9,52 9,52 9,52 4,76 2,38 2,00 1,19 0,33
6.	NLB Leasing д.о.о. Београд	NLB Leasing DOO, Љубљана, Словенија	100
7.	Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	Porsche Bank AG, Salzburg, Аустрија	100
8.	Procredit Leasing д.о.о. Београд	ProCredit Bank a.d. Београд	100
9.	Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	Raiffeisenbank a.d. Београд Raiffeisen - Leasing International GmbH, Беч, Аустрија	50 50
10.	S-Leasing д.о.о. Београд	Steiermarkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Грац, Аустрија Immorent International Holding GmbH, Беч, Аустрија	50 50
11.	Sogelease Србија д.о.о. Београд	Societe Generale Банка Србија а.д. Београд	100
12.	NBG Lizing д.о.о. Београд	National bank of Greece s.a. Атина, Грчка	100
13.	VB Leasing д.о.о. Београд	VB-Leasing International Holding GmbH, Беч, Аустрија Volksbank a.d. Београд	51 49
14.	Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд	Istrabenz D.D. Копер, Словенија АД Група Застава возила, Крагујевац	95,2 4,8
15.	EFG Leasing а.д. Београд	EFG New Europe Holding b.v, Амстердам, Холандија Eurobank EFG а.д. Београд EFG Eurobank Ergasias s.a, Атина, Грчка	48,63 25,56 25,81
16.	Meridian Leasing д.о.о. Београд	Meridian Bank Credit Agricole Group а.д. Нови Сад	100
17.	Piraeus Leasing д.о.о. Београд	Piraeus Bank s.a. Атина, Грчка	100

Билансна структура

Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца лизинга је на дан 31. марта 2009. године износила 126,1 милијарду RSD, што у односу на 2008. годину (122,6 милијарди RSD) представља повећање за 2,9%. Највећи део активе и пасиве давалаца лизинга односи се на средства и обавезе у иностраној валути или индексирано валутном клаузулом (94,3% укупне активе, односно 92,3% укупне пасиве).

У укупној активи давалаца лизинга најзначајније учешће имала су потраживања по основу финансијског лизинга, која су у првом кварталу 2009. године повећана у односу на 2008. годину за 1,2%. Од укупног износа билансне активе, на потраживања по основу финансијског лизинга односи се 76,8%, што представља смањење у односу на претходне две године (79,5% у 2007. и 78,1% у 2008. години).

Удео доспелих ненаплаћених потраживања у укупним потраживањима по основу финансијског лизинга износи 2,7% (од тога се на потраживања од чијег је доспећа протекло до 30 дана односи 41,5%), при чему потраживања доспела преко 30 дана у укупном портфолију учествују са 1,6%.

Учешће позиције готовински еквиваленти и готовина у укупној билансној активи се повећало са 14,6%, колико је износило на крају 2008. године, на 16,3% (14,5% у 2007. години). Позиција готовински еквиваленти и готовина садржи и издвојена средства резерве на кредите, друге позајмице и допунске уплате из иностранства (изузев уплата по основу основног капитала), која су на дан 31. марта 2009. године у износу наведене позиције учествовала са значајних 74,8%.

У пасиви давалаца лизинга, у првом кварталу 2009. године, највеће учешће су имале дугорочне обавезе, 90,6% (89,8% у 2007. години, односно 90,9% у 2008. години), које су у односу на 2008. годину повећане за 2,5%. Учешће дугорочних кредита из иностранства у пасиви се смањило са 86,8% у 2008. години на 86,2% (86,1% у 2007. години), док се учешће дугорочних кредита у земљи повећало са 4,0% у 2008. години на 4,4% (3,6% у 2007. години).

Учешће краткорочних обавеза у укупној пасиви се смањило на дан 31. марта 2009. годину у односу на 2007. и 2008. годину, са 3,9% на 2,9%, од чега се на краткорочне кредите у земљи односи део чије је учешће у пасиви 0,9% (1,6% у 2007. години, односно 2,0% у 2008. години), док се на категорију остало односи 2,0%.

Тржиште финансијског лизинга

На значајно повећање капитала у првом кварталу 2009. године у односу на 2008. годину за 29,5%, утицало је повећање основног капитала за 19,2%, као и повећање позиције нераспоређена добит. Већа стопа раста капитала, од стопе раста укупне пасиве (2,9%), утицала је и на повећање његовог учешћа у укупној пасиви са 5,1% (у 2008. години) на 6,4% (6,2% у 2007. години).

Збирни биланс стања свих давалаца лизинга у хиљадама RSD, на дан 31. 12. 2007, 31. 12. 2008. и 31. 3. 2009. године, дат је у Табели бр. 3.

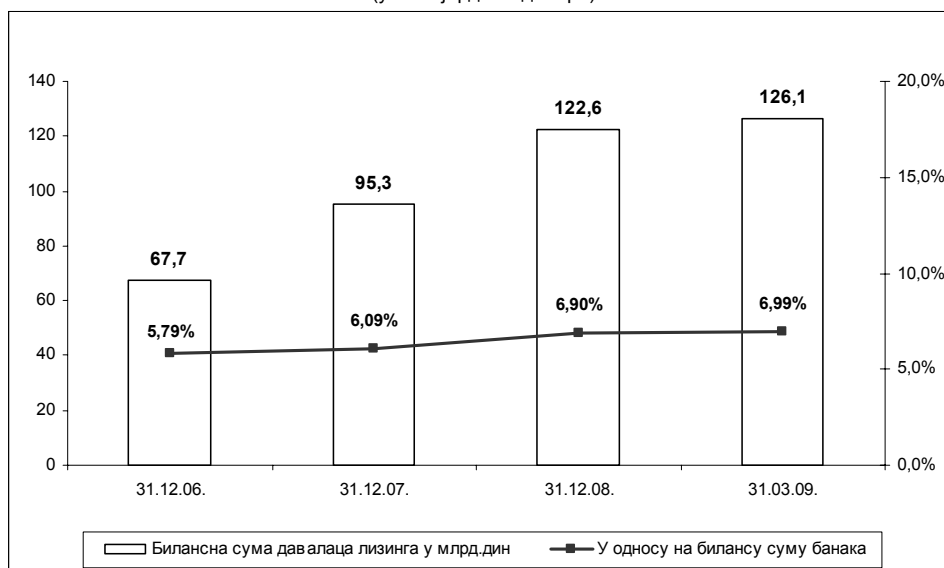
Табела бр. 3 – Збирни биланс стања свих давалаца лизинга

(у 000 RSD)

Ред-ни број	ПОЗИЦИЈА	31.12.2007.		31.12.2008.		31.03.2009.		% раста	
		износ	%	износ	%	износ	%	31.12.08/ 31.12.07.	31.03.09/ 31.12.08.
	АКТИВА	95.265.098	100,0	122.550.536	100,0	126.138.196	100,0	28,6	2,9
1	СТАЛНА ИМОВИНА	78.165.000	82,0	97.276.541	79,4	98.434.073	78,0	24,5	1,2
1.1	Некретнине, постројења и опрема	1.190.833	1,3	952.585	0,8	882.064	0,7	-20,0	-7,4
1.2	Потраживања по основу фин.лизинга	75.764.518	79,5	95.688.354	78,1	96.875.009	76,8	26,3	1,2
1.3	Остали дугор. финансијски пласмани	1.155.571	1,2	574.952	0,5	614.967	0,5	-50,2	7,0
1.4	Остала стална имовина	54.078	0,1	60.650	0,0	62.033	0,0	12,2	2,3
2	ОБРТНА ИМОВИНА	17.100.098	18,0	25.273.995	20,6	27.704.123	22,0	47,8	9,6
2.1	Готовински еквиваленти и готовина	13.853.074	14,5	17.986.197	14,6	20.515.609	16,3	29,8	14,1
2.2	Кратк. фин. пласмани и потраживања	1.289.783	1,4	4.769.249	3,9	4.373.405	3,5	269,8	-8,3
2.3	Остала обртна имовина	1.957.241	2,1	2.518.549	2,1	2.815.109	2,2	28,7	11,8
	ПАСИВА	95.265.098	100,0	122.550.536	100,0	126.138.196	100,0	28,6	2,9
1	КАПИТАЛ	5.901.680	6,2	6.224.605	5,1	8.063.923	6,4	5,5	29,5
1.1	Основни капитал	2.656.205	2,8	2.816.976	2,3	3.356.615	2,6	6,1	19,2
1.2	Неуплаћени уписани капитал	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
1.3	Резерве	1.281.114	1,3	2.369.893	1,9	2.369.893	1,9	85,0	0,0
1.4	Ревалоризационе резерве	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
1.5	Нераспоређена добит	2.579.978	2,7	2.316.891	1,9	3.382.745	2,7	-10,2	46,0
1.6	Губитак	615.617	0,6	1.279.155	1,0	1.045.330	0,8	107,8	-18,3
1.7	Откупљене сопствене акције	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
2	ДУГ. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	85.630.081	89,9	111.582.929	91,0	114.393.382	90,7	30,3	2,5
2.1	Дугорочна резервисања	79.981	0,1	125.132	0,1	126.059	0,1	56,5	0,7
2.2	Дугорочне обавезе	85.550.100	89,8	111.457.797	90,9	114.267.323	90,6	30,3	2,5
2.2.1	Дугорочни кредити у земљи	3.405.318	3,6	4.841.274	4,0	5.541.257	4,4	42,2	14,5
2.2.2	Дугорочни кредити у иностранству	81.987.630	86,1	106.474.201	86,8	108.670.044	86,2	29,9	2,1
2.2.3	Остале дугорочне обавезе	157.152	0,2	142.322	0,1	56.022	0,0	-9,4	-60,6
3	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.733.337	3,9	4.743.002	3,9	3.680.891	2,9	27,0	-22,4
3.1	Краткорочне финансијске обавезе	1.517.343	1,6	2.443.702	2,0	1.146.424	0,9	61,1	-53,1
3.1.1	Краткорочни кредити у земљи	1.502.716	1,6	2.423.673	2,0	1.137.273	0,9	61,3	-53,1
3.1.2	Краткорочни кредити у иностранству	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
3.1.3	Остале краткор. финансијске обавезе	14.627	0,0	20.029	0,0	9.151	0,0	36,9	-54,3
3.2	Остало	2.215.994	2,3	2.299.300	1,9	2.534.467	2,0	3,8	10,2

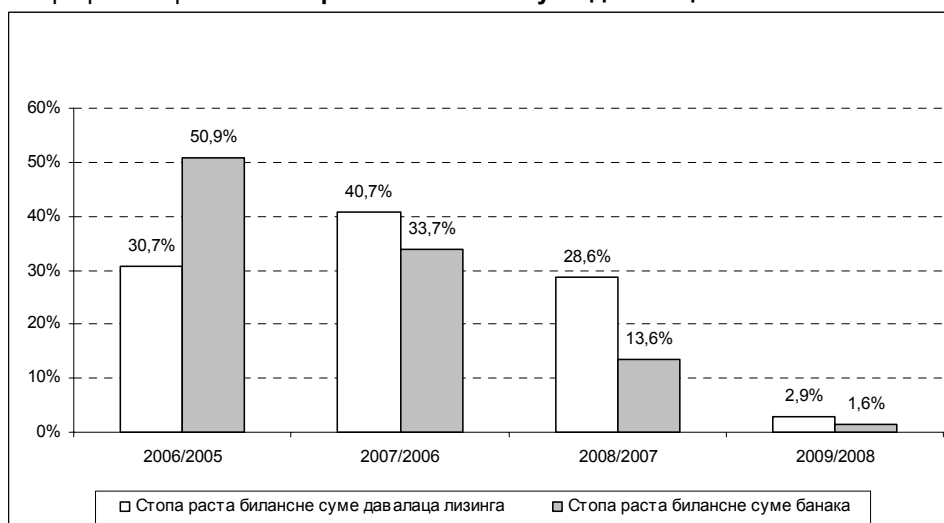
Даваоци лизинга су на дан 31. марта 2009. године остварили билансну суму у износу од 126,1 милијарду RSD, што представља 6,99% билансне суме банкарског сектора.

Графикон бр. 1 - Однос билансне суме банака и давалаца лизинга
(у милијардама динара)

Стопа раста билансне суме давалаца лизинга на дан 31. марта 2009. године у односу на 31. децембар 2008. године била је 2,9%, док је у истом периоду билансна сума банкарског сектора увећана за 1,6%.

Графикон бр. 2 - Стопа раста билансне суме давалаца лизинга и банака

Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције између давалаца лизинга, поред појединачног и кумулативног тржишног учешћа према висини билансне активе, извршен је и обрачун Herfindahl-Hirschman индекса (НИИ).

Табела бр. 4 – Тржишно учешће давалаца лизинга

Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће 2008.	Кумул. учешће 2008.	Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће 2009.	Кумул. учешће 2009.
1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	38.232.607	31,2%	31,2%	1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	38.601.244	30,6%	30,6%
2.	Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	17.512.965	14,3%	45,5%	2.	Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	17.679.942	14,0%	44,6%
3.	NLB Leasing д.о.о. Београд	11.432.501	9,3%	54,8%	3.	NLB Leasing д.о.о. Београд	12.107.044	9,6%	54,2%
4.	VB Leasing д.о.о. Београд	9.037.101	7,4%	62,2%	4.	S-Leasing д.о.о. Београд	9.633.728	7,6%	61,8%
5.	S-Leasing д.о.о. Београд	8.856.965	7,2%	69,4%	5.	VB Leasing д.о.о. Београд	8.548.103	6,8%	68,6%
6.	Intesa Leasing д.о.о. Београд	5.120.186	4,2%	73,6%	6.	Intesa Leasing д.о.о. Београд	6.330.728	5,0%	73,6%
7.	UniCredit Leasing Srbija д.о.о. Београд	4.929.181	4,0%	77,6%	7.	UniCredit Leasing Srbija д.о.о. Београд	4.872.471	3,9%	77,5%
8.	EFG Leasing а.д. Београд	4.366.160	3,6%	81,2%	8.	ЛИПАКС д.о.о. Београд	4.464.058	3,5%	81,0%
9.	ЛИПАКС д.о.о. Београд	4.261.160	3,5%	84,7%	9.	EFG Leasing а.д. Београд	4.437.160	3,5%	84,5%
10.	Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	4.140.379	3,4%	88,1%	10.	NBG Lizing д.о.о. Београд	4.381.197	3,5%	88,0%
11.	NBG Lizing д.о.о. Београд	4.028.664	3,2%	91,3%	11.	Sogelease Srbija д.о.о. Београд	4.099.188	3,3%	91,3%
12.	Sogelease Srbija д.о.о. Београд	3.703.778	3,0%	94,3%	12.	Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	3.448.569	2,7%	94,0%
13.	Procredit Leasing д.о.о. Београд	3.145.523	2,6%	96,9%	13.	Procredit Leasing д.о.о. Београд	3.247.726	2,6%	96,6%
14.	Piraeus Leasing д.о.о. Београд	1.579.348	1,3%	98,2%	14.	Meridian Leasing д.о.о. Београд	1.967.075	1,6%	98,2%
15.	Meridian Leasing д.о.о. Београд	1.577.457	1,3%	99,5%	15.	Piraeus Leasing д.о.о. Београд	1.680.129	1,3%	99,5%
16.	Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд	542.174	0,4%	99,9%	16.	Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд	552.249	0,4%	99,9%
17.	OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	84.387	0,1%	100,0%	17.	OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	87.589	0,1%	100,0%
УКУПНО		122.550.536	100,0%	-	УКУПНО		126.138.196	100,0%	-
Herfindahl-Hirschman индекс			1.471,0		Herfindahl-Hirschman индекс			1.435,5	

Тржиште финансијског лизинга спада у категорију тржишта са умереном концентрацијом, при чему се ниво конкуренције с временом повећава, што указује и ННІ, који је са 1.505,6 у 2007. години и 1.471,0 у 2008. години, опао на 1.435,5 на дан 31. марта 2009. године.

Као што је приказано у Табели бр. 4, редослед давалаца лизинга према тржишном учешћу се изменио у првом кварталу 2009. године у односу на 2008. годину, али су прва три даваоца лизинга (Нуро Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд, Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд, NLB Leasing д.о.о. Београд) и у 2009. години задржали водеће позиције, а њихово тржишно учешће је веће од тржишног учешћа свих осталих давалаца лизинга.

Значајније промене ранга и учешћа на тржишту на дан 31. марта 2009. године, у односу на 2008. годину, остварили су следећи даваоци лизинга:

- S-Leasing д.о.о. Београд, који се са 5. места у 2008. години померио на 4. место у првом кварталу 2009. године, при чему се тржишно учешће повећало са 7,2% на 7,6%,
- NBG Lizing д.о.о. Београд, који се са 11. места у 2008. години померио на 10. место на дан 31. марта 2009. године, уз повећање тржишног учешће са 3,2% на 3,5%,
- Sogelease Србија д.о.о. Београд, који се са 12. места у 2008. години померио на 11. место у првом кварталу 2009. године, при чему се тржишно учешће повећало са 3,0% на 3,3%,
- Meridian Leasing д.о.о. Београд, који се са 15. места у 2008. години померио на 14. место на дан 31. марта 2009. године, уз повећање тржишног учешћа са 1,3% на 1,6%,
- VB Leasing д.о.о. Београд, који се са 4. места у 2008. години померио на 5. место у првом кварталу 2009. године, при чему се тржишно учешће смањило са 7,4% на 6,8%,
- Porsche Leasing SCG а.д. Београд, који се са 10. места у 2000. години померио на 12. место на дан 31. марта 2009. године, уз смањење тржишног учешћа са 3,4% на 2,7%.

Биланс успеха

Укупан добитак пре опорезивања на нивоу тржишта финансијског лизинга у првом кварталу 2009. године износио је 925.644 хиљаде RSD, што је знатно више у односу на 2008. годину, када је износио 476.153 хиљаде RSD, уз напомену да се од укупног износа добитка пре опорезивања, на једног даваоца лизинга односи чак 84,7%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца лизинга биле су позитивне курсне разлике, које су у укупним приходима учествовале са 77,6% (70,0%

Тржиште финансијског лизинга

у 2007. години, односно 79,1% у 2008. години). Приходи од камата у структури укупних прихода учествовали су са 17,1% (24,7% у 2007. години, односно 16,8% у 2008. години), а пословни приходи, као и у 2008. години, са 1,7% (2,7% у 2007. години).

У оквиру категорије расхода, највеће учешће имале су негативне курсне разлике, које су чиниле 80,6% укупних расхода (72,2% у 2007. години, односно 79,0% у 2008. години), односно, 75,2% укупних прихода. Расходи камата чинили су 9,3% укупних расхода (14,9% у 2007. години, односно 11,4% у 2008. години), односно 8,7% укупних прихода и пословни, тј. оперативни расходи, који чине 5,0% укупних расхода (8,9% у 2007. години, односно 5,9% у 2008. години), односно 4,7% укупних прихода.

У односу на 2008. годину, прерачунато на годишњи ниво, у првом кварталу 2009. године, укупни приходи су расли брже од укупних расхода, односно повећани су за 13,4%, док су укупни расходи повећани за 6,8%, што је имало за последицу повећање учешћа нето добитка пре опорезивања у укупним приходима са 1,0% на 6,7%.

Збирни биланс успеха свих давалаца лизинга у хиљадама RSD, на дан 31. 12. 2007, 31. 12. 2008. и 31. 3. 2009. године, дат је у Табели бр. 5.

Табела бр. 5 – Збирни биланс успеха давалаца лизинга

(у 000 RSD)

Ред-ни број	ПОЗИЦИЈА	01.01.-31.12.07.	% у укуп. прих.	01.01.-31.12.08.	% у укуп. прих.	01.01.-31.03.09.	% у укуп. прих.	% раста 2008/2007.	% раста 2009/2008. (год. ниво)
	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	735.969	2,7	856.693	1,7	229.003	1,7	16,4	6,9
1	Нето приход од продаје	473.895	1,7	557.790	1,1	146.965	1,1	17,7	5,4
2	Остали пословни приходи	262.074	1,0	298.903	0,6	82.038	0,6	14,1	9,8
	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	2.272.822	8,4	2.838.900	5,8	645.911	4,7	24,9	-9,0
3	Трош. зарада, накн. зар. и др. лич. рас.	631.483	2,3	858.185	1,8	247.972	1,8	35,9	15,6
4	Трошкови амортизац. и резервисања	303.524	1,1	394.366	0,8	66.886	0,5	29,9	-32,2
5	Остали пословни расходи	1.337.815	4,9	1.586.349	3,2	331.053	2,4	18,6	-16,5
I	ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	-1.536.853	-5,7	-1.982.207	-4,1	-416.908	-3,0	29,0	-15,9
	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	25.752.643	94,8	46.836.881	96,0	13.104.287	94,7	81,9	11,9
6	Приходи од камата	6.708.586	24,7	8.194.007	16,8	2.358.900	17,1	22,1	15,2
7	Позитивне курсне разлике	18.999.341	70,0	38.615.658	79,1	10.742.599	77,6	103,2	11,3
8	Остало	44.716	0,2	27.216	0,1	2.788	0,0	-39,1	-59,0
	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	22.367.810	82,4	43.727.946	89,6	11.609.556	83,9	95,5	6,2
9	Расходи камата	3.834.943	14,1	5.506.300	11,3	1.201.659	8,7	43,6	-12,7
10	Негативне курсне разлике	18.527.738	68,2	38.186.487	78,2	10.405.110	75,2	106,1	9,0
11	Остало	5.129	0,0	35.159	0,1	2.787	0,0	585,5	-68,3

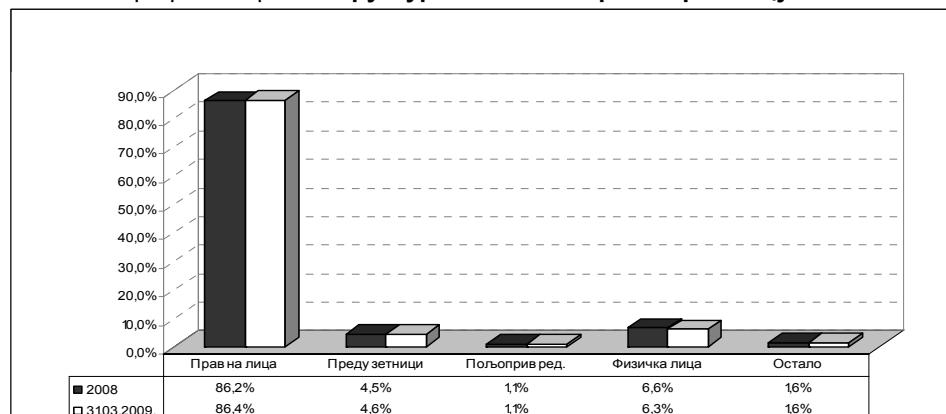
Ред-ни број	ПОЗИЦИЈА	01.01.-31.12.07.	% у укуп. прих.	01.01.-31.12.08.	% у укуп. прих.	01.01.-31.03.09.	% у укуп. прих.	% раста 2008/2007.	% раста 2009/2008. (год. ниво)
II	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	3.384.833	12,5	3.108.935	6,4	1.494.731	10,8	-8,2	92,3
12	Остали приходи	670.928	2,5	1.105.160	2,3	497.917	3,6	64,7	80,2
13	Остали расходи	1.017.231	3,7	1.755.573	3,6	650.096	4,7	72,6	48,1
III	РЕЗУЛТАТ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	1.501.677	5,5	476.315	1,0	925.644	6,7	-68,3	677,3
14	Ванредни приходи	0	0,0	139	0,0	0	0,0	-	-100,0
15	Ванредни расходи	13	0,0	301	0,0	0	0,0	2.215,4	-100,0
IV	РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ВАНРЕДНИХ СТАВКИ	-13	0,0	-162	0,0	0	0,0	1.146,2	-100,0
V	РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.501.664	5,5	476.153	1,0	925.644	6,7	-68,3	677,6
16	Порез на добит	188.937	0,7	156.489	0,3	21.384	0,2	-17,2	-45,3
17	Приходи по основу одложених пореских бавеза	17.196	0,1	7.625	0,0	56	0,0	-55,7	-97,1
VI	НЕТО РЕЗУЛТАТ (V-16+17)	1.329.923	4,9	327.289	0,7	904.316	6,5	-75,4	1.005,2
	УКУПНИ ПРИХОДИ	27.159.540	100,0	48.798.873	100,0	13.831.207	100,0	79,7	13,4
	УКУПНИ РАСХОДИ	25.657.876	94,5	48.322.720	99,0	12.905.563	93,3	88,3	6,8

Структура пласмана

Примаоци лизинга

Структура пласмана према примаоцу лизинга (Графикон бр. 3.) се није битно изменила у првом кварталу 2009. године у односу на 2008. годину.

Графикон бр. 3 - Структура пласмана према примаоцу лизинга

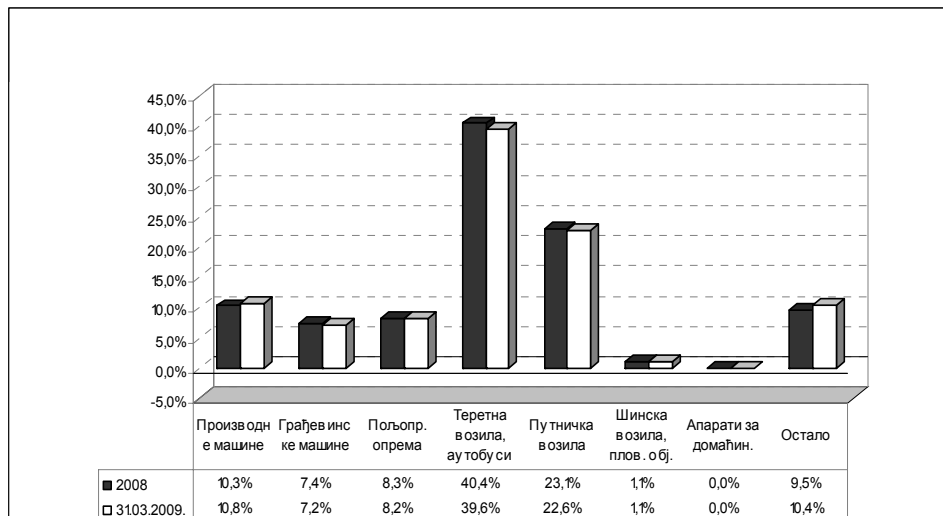

Највећи део пласмана по основу финансијског лизинга одобрен је правним лицима (86,4%), док су физичка лица у укупним пласманима учествовала са 6,3%, с тим што се учешће правних лица у укупним пласманима из периода у период повећава, углавном на рачун смањења учешћа физичких лица.

Предмет финансирања

У првом кварталу 2009. године, структуру пласмана према предмету лизинга (Графикон бр. 4.) карактерисало је високо учешће финансирања теретних возила, минибусева и аутобуса, које је износило 39,6% (40,4% у 2008. години). У односу на 2008. годину, финансирање путничких возила се смањило са 23,1% на 22,6%. Финансирање грађевинских машина је износило 10,8%, а категорије остало 10,4%.

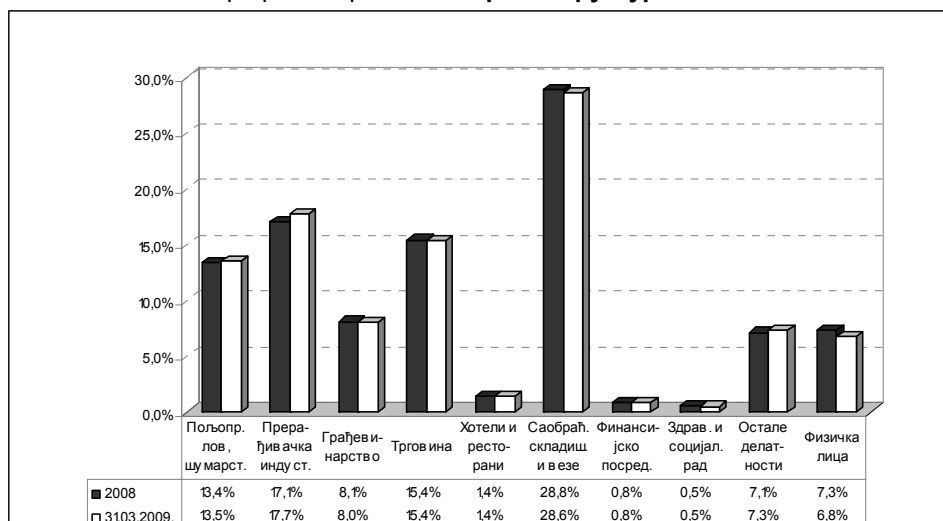
Графикон бр. 4 - Структура пласмана према предмету лизинга

Секторска структура

Секторска структура пласмана по основу финансијског лизинга (Графикон бр. 5) се није битније изменила у односу на 2008 годину. Најзначајније учешће имао је сектор саобраћаја, складиштења и веза (28,6%), а следе прерађивачка индустрија (17,7%), сектор трговине (15,4%), пољопривреда, лов и шумарство (13,5%), док је учешће осталих сектора појединачно мање од 10%.

Графикон бр. 5 - Секторска структура пласмана

Показатељи пословања

За потребе анализе тржишта финансијског лизинга, израчунати су показатељи пословања, који су приказани у Табели бр. 6.

Табела бр. 6 – Показатељи пословања

ПОКАЗАТЕЉ ПОСЛОВАЊА	31. 12. 2008.	31. 3. 2009.
Принос на просечну активу (ROA)	0,44%	2,98%
Принос на просечан капитал (ROE)	7,85%	51,83%
Нето каматна маржа	3,14%	4,81%
Просечна активна каматна стопа	9,56%	9,80%
Просечна пасивна каматна стопа	5,48%	4,19%
Покриће расхода од камата	1,09x	1,77x
Оперативни расходи према просечним пласманима	3,31%	2,68%
Укупне обавезе према капиталу	18,69x	14,64x
Дугорочне обавезе према капиталу	17,93x	14,19x

У првом кварталу 2009. године је дошло до побољшања свих показатеља пословања у односу на 2008. годину. Профитабилност давалаца финансијског лизинга се повећала, на шта указује повећање приноса на просечну активу и приноса на просечан капитал. Изузетно висок показатељ приноса на просечан капитал у првом кварталу 2009. године, највећим делом је последица изузетно високог просечног добитка пре опорезивања једног даваоца лизинга.

Просечна активна каматна стопа се увећала, док се просечна пасивна каматна стопа смањила, што је утицало на повећање нето каматне марже.

Показатељ оперативних расхода према просечним пласманима се смањило у првом кварталу 2009. године у односу на 2008. годину.

Укупне обавезе су 14,64 пута веће од капитала, док су дугорочне обавезе 14,19 пута веће од капитала.

Извори финансирања и средства резерве

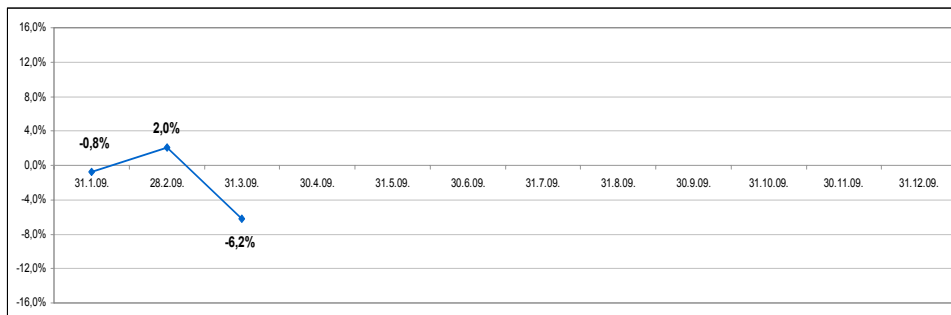
Као што се види из структуре биланса стања, највећи износ пласмана по основу финансијског лизинга се финансира путем задуживања у иностранству – обавезе по кредитима повученим из иностранства на дан 31. марта 2009. године чинили су 86,2% укупне пасиве, док су пласмани по основу финансијског лизинга чинили 76,8% укупне активе. Учешће дугорочних кредита у земљи повећало се у односу на 2008. годину са 4,0% на 4,4% укупне пасиве, док се учешће краткорочних кредита у земљи смањило са 2,0% на 0,9%. Иностранци повериоци давалаца лизинга су најчешће оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе.

Почетком децембра 2005. године, даваоцима лизинга је уведена обавеза издвајања средстава резерве на кредите, друге позајмице и допунске уплате из иностранства. Почев од марта 2009. године, даваоци лизинга основицу за обрачун средстава резерве умањују за износ пласмана у складу са Програмом Владе.

Основица за обрачун и издвајање средстава резерве се на дан 31. марта 2009. године (на коју је извршено издвајање 10. априла 2009. године), у односу на 31. јануар 2006. године (на коју је извршено прво обрачунавање и издвајање 10. фебруара 2006. године), повећала више од 15 пута и износила је 834 милиона EUR. Наведени износ основице за обрачун и издвајање средстава резерве представља 72,7% укупних кредита коришћених, односно примљених из иностранства од стране давалаца лизинга.

Стопе промене основице за обрачун средстава резерве давалаца лизинга, у односу на претходни месец, у првом кварталу 2009. године представљене су у Графикону бр. 6.

Графикон бр. 6 - Стопа промене основице за обрачун средстава резерве
(у односу на претходни месец)

Кретање укупно издвојених средстава резерве давалаца лизинга, изражених у хиљадама EUR, у првом кварталу 2009. године представљено је у Графикону бр. 7.

Графикон бр. 7 - Укупно издвојена средства резерве давалаца лизинга
(у хиљадама EUR)

